

ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ ИНФОРМАТИКЕ

Други колоквијум 12.01.2022. године

Име и презиме:

Број индекса:

Број бодова:

1. [4 поена] Написати програм за израчунавање вредности функције $f : \mathbb{N}^2 \rightarrow \mathbb{N}$ на идеалном рачунару, ако је функција f дата са

$$f(x, y) = \mu_z (\max\{x, 3y\} - |2y - z| = 0).$$

2. [2,5 поена] Седела су три пријатеља у кладионици и прогнозирали шта ће урадити најбољи нападач гостујуће екипе. Њихове изјаве су биле следеће:

- (1) Ако не добије црвени картон, даће гол без асистенције.
- (2) Ако да гол и асистира, добиће црвени картон.
- (3) Даје гол или асистира или добија црвени картон.

Ако су на крају сви били у праву, да ли се може закључити да ако је асистирао, добио је и црвени картон?

3. [2,5 поена] Методом резолуције испитати да ли је формула F таутологија

$$F = ((q \vee r) \Rightarrow (p \vee r)) \Rightarrow ((q \vee p) \Rightarrow (p \vee r)).$$

4. [2 поена] Свођењем на противречност доказати да је формула

$$((p \vee q) \wedge (p \Rightarrow r) \wedge (q \Rightarrow s) \wedge \neg(r \vee s)) \Rightarrow ((r \Rightarrow p) \wedge (s \Rightarrow q))$$

таутологија.

5. [3 поена] Доказати

$$\vdash ((q \wedge r) \Rightarrow p) \Rightarrow (q \wedge \neg p \Rightarrow \neg r).$$

6. [2 поена] Направити одговарајући модел и у њему записати следеће реченице језиком предикатског рачуна.

- (а) За сваког власника аутомобила марке „Југо“ може се наћи власник аутомобила марке „Лада“ који је бржи од њега.
- (б) Постоји власник „Југа“ који је бржи од само једног власника аутомобила марке „Лада“.
- (в) Не постоји власник аутомобила марке „Југо“ који је бржи од сваког власника аутомобила марке „Лада“.

7. [2+3 поена] Нелогички део језика предикатског рачуна првог реда чине следећи скупови:

$$Rel = \{M, N\}, Fun = \{P, Q, R\}, Const = \{c, d\}$$

при чему је $ar(M) = 2, ar(N) = 1, ar(P) = 2, ar(Q) = 1$ и $ar(R) = 3$.

- (а) Који од следећих низова симбола је израз, који формула, а који ни једно ни друго?

(1) $(\exists x)(\forall y)(\neg(N(P(x, c)) \wedge S(d, Q(x))) \Rightarrow R(y, Q(x)))$

(2) $(\forall y)(M(y, Q(x)) \Rightarrow (\exists x)(\neg Q(P(x, c)) \vee N(d)))$

(3) $R(P(Q(x), c), Q(d), R(d, y, c))$

(4) $(\exists x)(\forall y)N(P(Q(y), R(c, d, P(x, d))))$

- (б) Дати језик је интерпретиран на скупу реалних бројева на следећи начин:

$J(M) = <$

$J(N) = \text{'бити прост број'}$

$J(P) = f, f(x, y) = 1 - x - 2y$

$J(Q) = g, g(x) = x + 1$

$J(R) = h, h(x, y, z) = x \cdot y + z$

$J(c) = 1$

$J(d) = 3.$

У дефинисаном моделу за валуацију $\mu = \begin{pmatrix} x & y & z & \cdots \\ -1 & -1 & 2 & \cdots \end{pmatrix}$:

(1) израчунати вредност изрази $P(P(x, c), Q(P(y, Q(c))))$;

(2) испитати тачност формула $N(Q(P(d, y)))$ и $M(Q(c), P(Q(x), P(y, d)))$;

(3) одредити да ли је одговарајућа реченица датог језика тачна или нетачна и написати како она гласи у датом моделу $(\forall m)(\exists n)(N(m) \wedge N(n) \Rightarrow (N(Q(m)) \wedge M(m, P(m, n))))$;

8. [2 поена] Дати пример модела у коме је реченица тачна и пример модела у коме реченица није тачна:

$$(\forall x)(\alpha(x) \Rightarrow \beta(x)) \wedge (\exists x)\alpha(x) \Rightarrow (\forall x)\beta(x).$$